
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

היסטוריה יהודית ומתודות היסטוריות: מפגשים ומגבלות - 13934

תאריך עדכון אחרון 05-04-2020

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: היסטוריה של עם ישראל ויהדות זמננו

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' אלישבע באומגרטן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: elisheva.baumgarten@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב 14-15

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

קורס זה יבקש לסקור מתודות מתחום ההיסטוריה ומתחומים נוסקים בהן נעזרים היסטוריונים/ות בעשורים האחרונים ולהדגים את השימוש בהם בקרב חוקרי תולדות ישראל. נתמקד בעיקר בהיסטוריה חברתית ותרבותית

מטרות הקורס:

התלמידים ילמדו להכיר מגוון שיטות ניתוח ואת היתרונות והחסרונות שבהם לצד התאמתן לסוגות של מקורות. הקורס דורש יכולת קריאה וכתובה ביקורתית ושילוב בין מקורות ראשוניים ומשניים.

תוצרי למידה

בסימום של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

היכרות עם מתודות
כתיבה ביקורתית
ניתוח מקורות

דרישות נוכחות (%) :

100%

שיטת ההוראה בקורס: פרונטלי, דיונים, הצגות תלמידים, סיורים

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מבוא
היסטוריה ופולקלור
מיקרו היסטוריה
חיי יום יום
תרבות חומרית
טקסים ותיאוריה טקסית
סיפורים
היסטוריה כמותית וכלכלית
מחקר ארכיוני
תרבות משפטית
היסטוריה דתית

חומר חובה לקריאה:

היסטוריה חברתית והיסטוריה תרבותית: מבוא

Peter Burke, *What Is Cultural History?*, 2nd ed., *What Is History?* (Malden, MA: Polity, 2008);

Peter Burke, *Varieties of Cultural History* (Cambridge: Polity Press, 1997);
Peter Burke, *History and Social Theory*, 2nd ed. (Ithaca, N.Y.: Cornell University Press, 2005).

היסטוריה ופולקלור

David M. Hopkin, *Voices of the People in Nineteenth-Century France*, *Cambridge Social and Cultural Histories Series 18* (Cambridge ; New York: Cambridge University Press, 2012);

David Hopkin, "The Ecotype, Or a Modest Proposal to Reconnect Social and Cultural History," in *Exploring Cultural History: Essays in Honour of Peter Burke*, ed. Peter Burke et al. (Farnham, Surrey, England ; Burlington, VT: Ashgate, 2010), 31-54;
Galit Hasan-Rokem, "Ecotypes: Theory of the Lived and Narrated Experience," *Narrative Culture* 3, no. 1 (2016): 110, <https://doi.org/10.13110/narrcult.3.1.0110>.

מיקרו-היסטוריה

Natalie Zemon Davis, *Martin Guerre, and Arnault Du Tilh, The Return of Martin Guerre* (Cambridge, Mass: Harvard University Press, 1983); בעברית קיים
Carlo Ginzburg, *The Cheese and the Worms: The Cosmos of a Sixteenth-Century Miller* (Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 2013); בעברית קיים
Laurel Ulrich, *A Midwife's Tale: The Life of Martha Ballard, Based on Her Diary, 1785-1812*, 1st Vintage Books ed (New York, NY: Vintage Books, 1991).
--Robert Finlay, "The Refashioning of Martin Guerre," *American Historical Review* 93 (1988): 553-71. (Packet) --Natalie Zemon Davis, "On the Lame," *American Historical Review* 93 (1988): 572- 603.

חיי יומיום

Michel de Certeau, *The Practice of Everyday Life* (Berkeley: University of California Press, 1984);

Alf Lüdtke, ed., *The History of Everyday Life: Reconstructing Historical Experiences and Ways of Life*, *Princeton Studies in Culture/Power/History* (Princeton, N.J: Princeton University Press, 1995);

Robert A. Orsi, *History and Presence* (Cambridge, Massachusetts: The Belknap Press of Harvard University Press, 2016).

Marion Kaplan, *Jewish Daily Life in Germany, 1618-1945* (New York: Oxford University Press, 2005). בעברית קיים.

תרבות חומרית

Laurel Ulrich, *The Age of Homespun: Objects and Stories in the Creation of an American Myth*, 1st ed (New York: Knopf: Distributed by Random House, 2001);
Arjun Appadurai, ed., *The Social Life of Things: Commodities in Cultural Perspective* (Cambridge [Cambridgeshire] ; New York: Cambridge University Press, 1986);

Sara Lipton, "Images and Objects as Sources for Medieval History," in *Primary Sources: Using Historical Sources to Discover Medieval Europe*, ed. Joel T. Rosenthal, Routledge Guides to Using Historical Sources, 2012;
Elisheva Carlebach, *Palaces of Time: Jewish Calendar and Culture in Early Modern Europe* (Cambridge, Mass: Belknap Press of Harvard University Press, 2011).

טקסים ותיאוריה טקסטית

Ivan G. Marcus, *Rituals of Childhood: Jewish Acculturation in Medieval Europe* (New Haven, Conn: Yale University Press, 1996);
Arnold Van Gennep et al., *The Rites of Passage*, 17. pr (Chicago: University of Chicago Press, 2001).

סיפורים

Natalie Zemon Davis, *Fiction in the Archives: Pardon Tales and Their Tellers in Sixteenth-Century France*, The Harry Camp Lectures at Stanford University (Stanford, Calif: Stanford University Press, 1987);
Rachel Koopmans, *Wonderful to Relate: Miracle Stories and Miracle Collecting in High Medieval England*, The Middle Ages Series (Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2011).

עמרם טרופר, כחומר ביד היוצר, מרכז שזר ירושלים, תשע"א

Elliott Oring, "Legendry and the Rhetoric of Truth," *Journal of American Folklore* 121, no. 480 (2008): 127-166+251, <https://doi.org/10.1353/jaf.0.0008>.

היסטוריה כמותית וכלכלית

David Herlihy and Christiane Klapisch-Zuber, *Tuscans and Their Families: A Study of the Florentine Catasto of 1427*, Yale Series in Economic History (New Haven: Yale University Press, 1985);
Francesca Trivellato, *The Familiarity of Strangers: The Sephardic Diaspora, Livorno, and Cross-Cultural Trade in the Early Modern Period* (New Haven: Yale University Press, 2009).

מחקר ארכיוני

Debra Kaplan, *Beyond Expulsion: Jews, Christians, and Reformation Strasbourg* (Stanford, Calif: Stanford University Press, 2011). בעברית קיים
ChaeRan Y. Freeze, *Jewish Marriage and Divorce in Imperial Russia* Tauber Institute for the Study of European Jewry Series (Hanover: University Press of New England [for] Brandeis University Press, 2002).

תרבת משפטית

Robert M. Cover, "The Supreme Court, 1982 Term -- Foreword: Nomos and Narrative," Faculty Scholarship Series. Paper 2705, 1983.

Jay R. Berkovitz, *Protocols of Justice: The Pinkas of the Metz Rabbinic Court 1771-1789*, Studies in Jewish History and Culture; v. 44. (Boston: Brill, 2014).

היסטוריה דתית

Caroline Walker Bynum, *Holy Feast and Holy Fast: The Religious Significance of*

Food to Medieval Women (Berkeley, Calif. [u.a.: Univ. of California Press, 2010);
Caroline W Bynum, Why All the Fuss about the Body? A Medievalist's Perspective.
1995.

לקראת סיכום

Pierre Bourdieu, The Sociologist and the Historian (Malden, MA: Polity Press, 2015)

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 0 %

השתתפות 20 %

הגשת עבודה 40 %

הגשת תרגילים 40 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

השתתפות חובה בסיור לספריה הלאומית ולארכיון לתולדות העם היהודי